2024/2280

10.10.2024 г.

РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2024/2280 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 11 април 2024 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията за финансовата 2022 година

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията за финансовата 2022 година,

— като взе предвид член 100 и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0109/2024),

А. като има предвид, че според отчета за приходите и разходите ([1]) на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията („Центъра“) неговият окончателен бюджет за финансовата 2022 година възлиза на 99 872 000 EUR, което представлява намаление с 40,59 % спрямо 2021 г. в резултат на промените в безвъзмездните средства на Европейския орган за готовност и реакция при извънредни здравни ситуации (HERA); като има предвид, че бюджетът на Центъра се осигурява основно от бюджета на Съюза;

Б. като има предвид, че в своя доклад относно годишните отчети на Центъра за финансовата 2022 година („доклада на Палатата“) Сметната палата („Палатата“) заявява, че е получила достатъчна увереност, че годишните отчети на Центъра са надеждни и че свързаните с тях операции по отношение на приходите са законосъобразни и редовни; като има предвид, че Палатата е одитирала четири споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства на обща стойност 7,9 милиона евро и е установила, че три от тях включват в допустимите разходи ДДС на стойност 0,6 милиона евро (8,1 %); като има предвид, че бенефициентите са извършвали дейности като публични органи, вследствие на което ДДС не е допустим разход по смисъла на член 186, параграф 4, втора алинея, буква в) от Финансовия регламент; като има предвид, че общият размер на разходите, които не отговарят на изискванията, изчислен въз основа на ставката и размера на ДДС, установени в описаната по-горе извадка, представлява 2,8 % от общия размер на бюджетните кредити за плащания, налични през 2022 г., което надхвърля прага на същественост, определен за одита, и следователно е довело до становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите на Центъра плащания; като има предвид, че с изключение на разяснения по-горе въпрос, Палатата е заключила, че свързаните с отчетите на Центъра приходи и плащания за финансовата година, която приключи на 31 декември 2022 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти;

В. като има предвид, че по отношение на сектора на обществените поръчки на Центъра за 2022 г. не са докладвани проблеми, изискващи предприемането на корективни действия, нито има текущи или неизпълнени корективни действия от одити и оценки от предходни години;

Бюджетно и финансово управление

1. отбелязва със задоволство, че усилията за контрол на бюджета през финансовата 2022 година са довели до степен на изпълнение на бюджетните кредити за поети задължения за текущата година от 98,86 %, което представлява увеличение с 0,49 % спрямо 2021 г.; отбелязва, че степента на изпълнение на бюджетните кредити за плащания за текущата година е 73,61 %, което представлява увеличение с 9,53 % спрямо предходната година;

2. призовава Комисията да предостави на Центъра необходимите ресурси за изпълнение на целите на стратегията за периода 2021—2027 г. и за прилагане на преразгледания му мандат в съответствие с Регламент (ЕС) 2022/2370 на Европейския парламент и на Съвета ([2]);

Резултати от дейността

3. припомня, че мисията на Центъра е да определя, оценява и съобщава за съществуващите и възникващите заплахи за човешкото здраве от заразни болести и че той работи в следните шест области, а именно наблюдение, готовност при избухване на епидемии и подкрепа за реагиране, научни консултации, микробиологичен надзор, обучение в областта на общественото здраве и комуникация;

([1]) ОВ C 38, 31.1.2023 г., стр. 24.

([2]) Регламент (ЕС) 2022/2370 на Европейския парламент и на Съвета от 23 ноември 2022 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 851/2004 за създаване на Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията (ОВ L 314, 6.12.2022 г., стр. 1).

4. отбелязва, че Центърът е доставил 89 % от крайните продукти, планирани в неговия единен програмен документ за периода 2022—2024 г.; отбелязва, че 8 % от планираните крайни продукти са били отложени, а 3 % са били забавени или отменени до края на годината; отбелязва, че повечето от крайните продукти, които са били отложени или забавени, зависят от приемането и публикуването на преразгледания мандат на Центъра, което се състоя в края на 2022 г.; призовава Центъра да анализира отложените крайни продукти и да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно плана си за доставянето им;

5. отбелязва, че през цялата 2022 г., за трета поредна година, Центърът е поддържал своя план за извънредни ситуации в областта общественото здраве в отговор на продължаващата пандемия от COVID-19; отбелязва, че през юни степента на тревога във връзка с извънредната ситуация в областта на общественото здраве постепенно е понижена от ниво 2 (критична фаза) на ниво 1 (фаза на поддръжка); счита, че Центърът е действал бързо и ефикасно през целия период на пандемията; счита, че Центърът би могъл да играе по-голяма роля в оформянето на европейската програма за реакция при кризи в бъдеще;

6. отбелязва, че след агресията на Русия в Украйна и притока на бежанци, бягащи от страната, Центърът е работил с органите на петте съседни на Украйна държави, като е осигурил технически и оперативни действия за реагиране в рамките на своята компетентност въз основа на установените потребности; отбелязва, че през втората половина на годината акцентът се е изместил от оперативните действия към по-средносрочни/дългосрочни и стратегически действия за реагиране и че експерти на Центъра са били изпратени в Полша и Румъния в подкрепа на националните органи и Световната здравна организация, които оказват съдействие на разселеното украинско население;

7. отбелязва, че през пролетта и лятото на 2022 г. Центърът е оказвал едновременно подкрепа по три текущи плана за извънредни ситуации в областта на общественото здраве, а именно за COVID-19, маймунската шарка и хепатита с неизвестен произход при децата; отбелязва със задоволство, че този опит е бил единствен по рода си за Центъра и е тествал ограниченията на капацитета му за разработване на оценки на риска и насоки за множество заплахи за здравето;

8. приветства условията на Центъра за изпълнението на подсиления му мандат, който влезе в сила през декември 2022 г., както и програмата за трансформация ASPIRE (Anticipate, Support, Prepare, Inform, Respond and Empower), която беше разработена с цел подпомагане на изпълнението;

Ефикасност и успехи

9. припомня, че е важно да се увеличи цифровизацията на Центъра по отношение на вътрешното функциониране и управление, но също така и с цел ускоряване на цифровизацията на процедурите; подчертава необходимостта Центърът да продължи да бъде проактивен в това отношение, за да се избегне цифрово разделение между агенциите; все пак обръща внимание, че трябва да се предприемат всички необходими мерки за сигурност, за да се избегне всякакъв риск за онлайн сигурността на обработваната информация, и настоява, че е необходимо да се засилят действията срещу кибератаките и опитите за проникване, особено тези, които идват от Русия или от Китай;

10. приветства факта, че Центърът е продължил да полага усилия за повишаване на ефективността чрез въвеждането на нови методологии, включително автоматизирането на спомагателни и оперативни процеси; отбелязва, че през годината четири нови административни процеса са автоматизирани чрез електронни работни процеси и също така е въведено ново икономически ефективно решение за платформата за електронни работни процеси, което да замени K2; отбелязва, че цялостният анализ на използването на електронните работни процеси вече показва, че значителен брой ползватели са ги възприели и че тези процеси са намалили значително времето за обработване, тъй като се премахват ненужните стъпки, като същевременно се гарантира спазването на правните изисквания;

Политика относно персонала

11. отбелязва, че към 31 декември 2022 г. щатното разписание се състои от 215 срочно наети служители, разрешени съгласно бюджета на Съюза (спрямо 208 разрешени длъжности през 2021 г.); отбелязва, че освен това през 2022 г. за Центъра са работили 112 договорно наети служители и 5 командировани национални експерти;

12. отбелязва със загриженост липсата на баланс между половете сред членовете на висшето и средното ръководство на Центъра, където четирима от общо шестима членове са мъже (66,67 %); отбелязва разпределението по пол сред служителите на Центъра като цяло, като 198 от общо 331 служители (60 %) са жени, а 133 от общо 331 служители (40 %) са мъже; приветства факта, че Центърът е в процес на приемане на Хартата за многообразието и приобщаването и че тя ще бъде въведена до четвъртото тримесечие на 2023 г.; припомня, че е важно да се осигури баланс между половете, и призовава Центъра да взема предвид този аспект при бъдещо набиране и назначаване на служители за висшето и средното си ръководство; призовава Комисията и държавите членки при номинирането на своите членове за назначаване в управителния съвет на Центъра да вземат предвид, че е важно да се осигури баланс между половете;

13. изразява загриженост относно географския баланс сред висшето и средното ръководство на Центъра; изисква от Центъра да докладва за това на органа по освобождаване от отговорност;

14. отбелязва, че първият проект на стратегията за персонала е разработен през 2022 г., като целта му е да направлява модернизацията и консолидирането на службите за управление на човешките ресурси на Центъра; отбелязва освен това, че отделните стратегически проекти, като например инструментът за електронно набиране на персонал и онлайн въвеждащата програма, бяха завършени през 2022 г., докато други са в процес на разработване; призовава Центъра да докладва на органа по освобождаване от отговорност за развитието в това отношение; отбелязва, че Центърът е засилил още повече подкрепата си за обучението и развитието на персонала, като е увеличил надбавката за индивидуално обучение и е улеснил достъпа на персонала до платформи за електронно обучение (EU Learn, LinkedIn Learning и виртуалната академия на Центъра);

15. отбелязва, че Центърът прилага политика за защита на личното достойнство и предотвратяване на психическия и сексуалния тормоз, и че Центърът участва в междуведомствената работна група от доверени съветници; очаква с нетърпение да получи техния доклад и препоръки; отбелязва, че през 2022 г. не са докладвани случаи на тормоз, и насърчава Центъра да продължи да развива работата си с цел предотвратяване на подобни случаи и в бъдеще;

16. отбелязва, че допълнителните длъжности, разпределени на Центъра след разширяването на мандата му, са били попълнени през 2022 г.; подчертава факта, че добавянето на нови задачи и увеличаващото се работно натоварване трябва да се придружават от достатъчно съответно увеличение на човешките и финансовите ресурси на Центъра, както и че недостигът на служители оказва значителен натиск върху непрекъснатостта на дейността и застрашава качеството на работата на Центъра;

17. отбелязва със загриженост припокриващия се мандат между Центъра и HERA и призовава за намаляване на дублирането на усилия между двете структури и за ясно разделение на задачите;

Предотвратяване и управление на конфликтите на интереси и прозрачност

18. отбелязва, че Центърът е продължил да прилага и укрепва своята политика за независимост по отношение на служителите и лицата, които не са служители; отбелязва, че през 2022 г. Центърът не е разполагал с малък процент от декларациите за интереси; отбелязва освен това, че всички външни експерти, с които са проведени консултации по време на изготвянето на бързи оценки на риска, са декларирали своите интереси преди публикуването; отбелязва, че всички членове на управителния съвет и на консултативния форум, които са присъствали на заседанията и следователно са допринесли за обсъжданията, са имали валидни годишни декларации за интереси и че директорът и началниците на отдели са попълнили годишните си декларации за интереси, както и че 99 % от външните експерти, присъствали на заседанията на Центъра, които са изисквали проверка за конфликт на интереси, са подали годишна декларация за интереси;

19. призовава Центъра да гарантира, че всички членове на управителния съвет и на консултативния съвет и техните заместници са представили надлежно изискваните годишни декларации за интереси; призовава Центъра да гарантира, че в работата му при всички негови дейности участват подходящи експерти и че се поддържа високо равнище на съответствие с правилата относно конфликтите на интереси;

20. отбелязва, че политиката на Центъра за независимост по отношение на лицата, които не са служители, предвижда процедурата, която трябва да се следва за установяване и избягване на потенциалните конфликти на интереси; отбелязва, че обобщено това включва събирането на декларации за интереси при определени обстоятелства, например, когато предстои да бъдат изготвени научни резултати, които впоследствие се оценяват от служителя на Центъра, отговарящ за съответната дейност, с подкрепата на отговорника по съответствието на Центъра; отбелязва, че през 2022 г. не е докладван нито един действителен конфликт на интереси;

21. отбелязва, че вътрешната процедура относно заседанията на Центъра с търговски организации, които работят в областта на неговия мандат, е разработена през 2022 г. и е въведена официално през януари 2023 г.; отбелязва освен това, че Центърът обаче не е провеждал такива заседания през 2022 г.;

22. признава видимостта, която Центърът е постигнал по време на пандемията; счита, че има възможност за още по-голяма видимост в медиите, в интернет и в социалните медии, за да се популяризира работата му сред гражданите на Съюза;

23. призовава Центъра да осигурява наличието на пълна прозрачност при публикуването на научни изследвания и да увеличи капацитета си за външна комуникация по отношение на широката общественост, като гарантира, че най-важната информация, особено във връзка с извънредни ситуации в областта на общественото здраве, се предоставя на всички официални езици на Съюза и че тя е леснодостъпна и разбираема за гражданите на Съюза;

Вътрешен контрол

24. подчертава становището с резерви на Палатата относно законосъобразността и редовността на плащанията поради включването на ДДС като допустим разход по споразуменията за предоставяне на безвъзмездни средства, чиито бенефициенти участват в дейности като публични органи, което представлява 2,8 % от бюджетните кредити за плащания, налични през 2022 г.; припомня, че при управлението на безвъзмездните средства Центърът следва да следи за спазването на приложимите правила, по-специално във връзка с възстановяването на ДДС на бенефициенти, които са публични органи;

25. отбелязва, че Центърът оценява ефективността на системата за вътрешен контрол най-малко веднъж годишно, като анализира прилагането на рамката за вътрешен контрол, включително изпълнението на определените показатели, и като разглежда основните недостатъци, установени от него самия или докладвани от други лица, включително Службата за вътрешен одит и Палатата; отбелязва освен това, че през 2022 г. са направени редица подобрения в рамката за вътрешен контрол, като например подобряване на стратегията за контрол, включително нови показатели, подобряване на каталога на информационните активи и разработване на нова политика относно вътрешните комуникации;

Други коментари

26. приветства факта, че Центърът е имал за цел да бъде регистриран по EMAS през 2023 г. и понастоящем планира проект за компенсиране на CO_2 (който ще започне през първото тримесечие на 2024 г.), включващ мерки за изчисляване на въздействието на CO_2 и начините за намаляване до минимум на това въздействие; отбелязва, че специфичните цели ще бъдат част от прилагането на EMAS, което ще започне през 2024 г.;

27. приветства Центъра за това, че през 2022 г. е използвал в по-голяма степен електронни инструменти в процеса на възлагане на обществени поръчки; отбелязва, че понастоящем Центърът използва инструмента на Комисията за управление на обществените поръчки (PPMT) за регистрирането и публикуването на всички процедури за възлагане на обществени поръчки, включително за предварителното публикуване; отбелязва, че системата PPMT е свързана с платформата eTendering, която се занимава с публикуването, както и с раздела с въпроси и отговори по време на публикуването; отбелязва освен това, че Центърът също така използва вътрешната система eWorkflow за покупките по рамкови договори и за прегледа преди стартирането им;

28. приветства факта, че общата удовлетвореност на заинтересованите страни от работата на Центъра е достигнала 86 % през 2022 г.;

29. по отношение на други забележки, придружаващи решението за освобождаване от отговорност, които имат хоризонтален характер, препраща към своята резолюция от 11 април 2024 г. ([3]) относно резултатите от дейността, финансовото управление и контрола на агенциите.

([3]) Приети текстове, P9_TA(2024)0280.